

"HAZADNAK
RENDELETLENÜL
LEGY HIVE, OH MAGYAR!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

"CSONKAMAGYARORSZÁG.
NEM ORSZÁG, EGÉSZ
MAGYARORSZÁG.
MENNYSORSZÁG!"

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

KIVÁNDORLÁS HELYETT — VISSZAVÁNDORLÁS?

Megrázó jelenetek játszódnak le a budapesti kivándorló-irodák és visszavándorlókat védő irodákban. Sokan készültek az amerikai Egyesült Államokba s Kanadába, de csak most tudták meg, hogy nem vándorolhatnak ki. Nem a magyar hatóságok akadályozták meg a kivándorlókat, hanem Amerika egyáltalán nem enged már be a bevándorlókat.

Bezártunk a budapesti amerikai konzulátus egyik magyar származású tisztviselőjével. Bizalmasan úgy informált bennünket, hogy ebben az évben a kvóta-szám sem fog betelni, és pedig azért, mert hivatalos utasítás érkezett, hogy lehetőleg senkinek se adjanak vízumot. Ma már annyira romlott a helyzet, hogy az amerikai hatóságok az iránt érdeklődnek, vajon nem lehetne-e az amerikai magyarok egy részét visszatelepíteni Magyarországra?

A konzulátus számít azzal, hogy ebben az esztendőben nagyon sok visszavándorló érkezik majd Csonka-Magyarországra és a visszahonosítással sok dolguk lesz a belügyi hatóságoknak. Az amerikai jelentések szerint a gazdasági válság elérte tetőpontját és ennek következménye a megindult visszavándorlás.

A kivándorlók nagyrésze eddig Kanadába indult. A múlt évben Csonka-Magyarországból csak 2547-en mentek ki Észak-

két országot találni, ahova a kivándorlók elindulhatnak, a kivándorlók nem tudják a költözködéshez szükséges pénzeszeget előteremteni. Azelőtt az itthoni kis földre mégis adtak annyit kölcsönt, hogy annak felhasználásával lehetett új életet kezdeni. Igaz, hogy éppen ezek az összegek nyomorították meg eléggé hosszú időre a kivándorló életét, de az indulás lehetősége mégis csak megvolt. Ma a földre nem nagyon adnak pénzt és a kivándorló nem meri vállalni azt a kockázatot, amely a hitel-szerzéssel jár. Akár mit csinál, képtelen előteremteni a kivándorláshoz szükséges összeget s így itthon marad.

Az elkeseredett jelenetek azért játszódnak le a budapesti

kivándorlókat és visszavándorlókat védő irodákban, mert itt hon is pusztít a gazdasági válság, mint az egész világon. Ezekkel a kérdésekkel nemcsak a nyilvánosság foglalkozik, hanem minden illetékes tényező. Gondolnak mindenféle megoldásra, mert hiszen az nem vizsgálható, hogy most ilyen szomorú a helyzet az egész világon. Ugy érzi mindenki, hogy ez az esztendő lesz úgy Európában, mint Amerikában legválságosabb időszaka. Remélik, hogy a nagy megpróbáltatás eredményeképpen a nehézségek enyhülni fognak és az emberek elhelyezkedése, egzisztenciájának biztosítása mégis csak könnyebb lesz, mint eddig volt.

PAIZS ÖDÖN

Hétről-hétre

Az elmúlt hét nagy eseménye Bethlen miniszterelnök hatalmas beszéde volt. A miniszterelnök tele van optimizmussal. Bejelentette, hogy egyelőre nem lesz országgyűlési választás. A gazdasági krízis közepén a választásokat megeljeníteni sőtétbeugrás lenne. A kiszáradtatásadat figyelmeztette arra, hogy össze kell fogni, mert ennek a társadalomnak az ereje az egységben van. Nagyatádi Szabó István programjához végsőkig ragaszkodik a magyar kormány. Nem szabad lemondani a belpolitikai tervről, mint ahogy nem lehet lemondani a nemzeti célokról se. Rivíziót hirdetünk egyoldalón, viszont belpolitikai téren peszsimistának lenni a legnagyobb ellentmondás.

Ha nem volna világgazdasági és pénzügyi válság az egész világon, úgy nem volnának túlméretezve a magyar állam intézményei sem. Egyik osztályt a másik ellen nem szabad kijátékosítani. Jelszavak helyett inkább biztos utmutatásra van szükség az utóbbi időben sokat beszélnek a közéleti tisztaságról, aminek hangzatossága nem lehet utródeszka egyesek részére a politikai életben való érvényesülésre. Aki egy országot akar vezetni, annak vállalni kell a felelősséget.

Egyetlen egy ülése volt a Háznak. Pakots József riasztó adatokat sorolt fel arról, hogy miképpen tüntetik fel Csehszlovákiában a magyarságot. A legmagyarabb városokban 20 százalék alá próbálják sülyeszteni a magyarok arányszámát, mert ebben az esetben a ma-

gyarságot minden jogától megfosztják. A miniszterelnök a legelőszóval válaszolt. A magyar kormány nem fogja törni ezekkel a nagy kérdésekkel való taktikázásokat. Peyer Károly a munkanélküliség kérdésébe tette szót. Ernst Sándor népjóléti miniszter szerint valóban nehezek a viszonyok, de sok szocialista kormány van Európában és ezek sem tudnak segíteni a bajokon.

Nagy veszteségek érték a magyarságot. Meghalt Kandó Kálmán, felsőházi tag, a Ganz villamosági gyár vezérigazgatója. A világhírű magyar elektrotechnikus mérnök gyakorlatát Franciaországban kezdte, sokáig dolgozott Amerikában és a Ganz gyárat világhírré emelte. Olasz vasutak meghívták a villamosítási munkákat bevezetésére. Munkáit nemcsak itthon becsülték meg, hanem külföldön is igen sokra tartották.

Kelety Dénes a MÁV (Magyar Állam Vasutak) volt elnök igazgatója dumum golyóval szívenlőtte magát és meghalt. Kelety Dénes gyógyíthatatlan betegségben szenvedett. A rák a gégejét támadta meg, nem bírta a fájdalmakat és ezért mekkült a halálba. Hosszu idő óta készült az öngyilkosságra. Többek között megható bucsulevelet írt báró Perényi Zsigmondnak is, akihez régi barátság fűzte. Kelety Dénes szerelmese volt az államvasutaknak. Egyszer felmerült az a terv, hogy a franciák bérbeszik a vasutakat. Kelety Dénes minden összekötését felhagyta arra, hogy ezt a lehetetlen tervet meggátolja. Ez sikerült is neki. Később merült fel az államvasutak villamosításának gondolata. Kelety Dénes ellene volt ennek a tervnek, mert szerinte az elektrifikálás nem fizetődik ki. Ekkor Hermann Miksa ismert nevű gépészmérnök szakteknintély volt a miniszter, Kelety Dénes inkább nyugalomba vonult, de nem volt hajlandó elvetni feladni.

A vidéki városok vezetése körül folyton zavarok merülnek fel. Multkoriban Székesfehérvár, legutóbb Esztergom polgármesterét kellett felfüggeszteni. Dr. Huszár Aladár főispán most megkezdte a csödébejutott Esztergom pénzügyének szanálását. A főispánnak az a terve, hogy 7½%-os kölcsönt szerez a városnak és ebből kifizeti a város összes tartozásait.

„Önállósítják” Erdélyt az oláhok

Több bukaresti lap foglalkozik az Erdély és Regát közötti orvoslhatatlan ellentét kérdésével. Egy tulzó rumán lap a "Na tiunea" mint "Karácsonyi álom" látja meg az "Erdélyi Köztársaság" valóra váltását. A Na tiunea szerint az erdélyi nemzeti párti vezetők kikiáltják Erdély függetlenségét. Az álomszerűen beállított elbeszélés szerint Valda Sándor, Valda Szever, Hattogian Emil, Hatmann s Bethlen György gróf visszaverték a regát csapatait s a háború negyvenegyedik napján Erdély meg volt tisztítva a valahoktól. A hadsereg megérkezése Kolozsvárra (minden helység és keresztnév magyarul van írva) nagy lelkesedést váltott ki.

A csapatok Sándor vajdával az élen felsorakoztak Mátyás piacán, ahol Gáspárd polgármester üdvözölte a hódítókat s meghívta a főváros székébe, hogy döntsenek császárság legyen-e Erdély, vagy köztársaság? Popsicsó javaslatára a köztársaságra tértek át. Az első Juliu Mániu 90 okúzt becsatolt ki, amelyek közül az utolsó átok mellett meghagyja, hogy az új köztársaság szakít a keleti barbár szomszédal s elrendeli, hogy "mától kezdve senki sem beszélhet a valahnyet, mert mátol kezdve az államnyelv az Arpádé lesz" — írja az oláhországi lap.

ASÓVAL ÉS KAPAVAL VERTEK AGYON EGY LEGÉNYT

Szegedről jelentik: Vigh Ferenc kisteleki gazdálkodó mult év szeptemberében észrevette, hogy ismeretlen tettesek dézmáják gabonaraktrát. Megbizta két bérését, Bagl Jenőt és testvérét, Lajost, hogy fogják el a tolvajt. A Bagl-testvérek lesbe álltak és szeptember 18-ai virradó éjjel el is fogták a tolvajt Kovács Pál személyében, akit asóval és kapával agyonverték. A csendőri nyomozás megállapította, hogy Kovács Pál a Bagl-testvérekkel együtt lopta a gabonát és az osztozkodásnál megrövidítette őket s a testvérek ezért bosszúból ölték meg. A szegedi törvényszék egyenként 12 évi fegyházra ítélte őket.

TÖBBSZÖRÖS GYILKOS, MINT SZERB DIPLOMATA

A horvát kizsáradpárt memo randumot küldött a washingtoni külügyi államtitkársághoz, amelyben előadja, hogy a belgrádi kormány egy közönséges gyilkost küldött Washingtonba Borislav Andrejelonovics — ugyanis a horvátok állítása szerint — a belgrádi rendőrség védelme alatt a gyilkosságok e felső sorozatát követte el. Egy ízben az uccán lőtt le egy horvát diákot s a törvényszék tárgyaláson kiderült, hogy több gyilkosság terheli a lelkét. Egy évi börtön után Franciaországba kapott utlevelet, Párisból a washingtoni szerb követés sajtófőnökévé nevezték ki.

LELEPLEZTÉK A HAHOTI RÉMET

Hetek óta izgalomban tartja a Hahót és vidéke lakosságát egy titokzatos idegen. Már hetekkel ezelőtt megjelent a hahóti szőlőhegyekben egy különös külsejű nő, akiről senki sem tudta, hol lakik, honnan jött? Leginkább a pincék környékén látták. A legfeltűnőbb az volt a dologban, hogy a nőnek erősen férfias megjelenése volt.

Egész legendák keltek szárnyra a hahóti hegyekben a rejtélyes idegenről. Az ismeretlen "nő" ahol csak tehetette, megintvitáltta magát. Volt eset, hogy fizetett is a vendéglátásért, ilyenkor ötpengőst adott át vendéglátójának. A szőlősgazdák szerb kénnek gondolták. Nemrégiben házicselédnek a kart beállni a hahóti jegyzőhöz.

A jegyzőné azonban megjött a borostáskepű leánytól és nem alkalmazta. Végül is a csendőrség nyomozni kezdett az ismeretlen nő után és a sőtört szőlőhegyen az egyik pincében rátaláltak a gyanus idegenre, aki éppen javában borozgatót. A csendőrök igazolására szállították fél és ekkor kiderült, hogy férfi. Megmottázták és szoknyája alatt 40.000 pengőt találtak elrejtve.

A csendőrök vállaltára fogták és ekkor a szoknyás férfi előadta, hogy egy budapesti banknál volt szolga. Egyszer 40.000 pengőt bízta rá, amivel azután megszökött. A férfi nagykanizsai illetőségűnek mondotta magát.

NE SZENVEDJEN A GYOMORFAJÓS EMBERNEK PURGARET

vér- és gyomortisztító cukorka a gyomorbaajok elhárítója és gyógyítója, a reumás savak kihalója és az egész szervezetet megeremtelő.

MEGSZABADITJA
hamarosan akár férfi nő vagy gyermek szenvedjen és megoldani fog az reggel, aki este 1-2 szemet elrag; 1 doboz 1 dollár 6 doboz 5 dollár bérmentes külföldön.

A VALÓDI CSAKIS E CIMEN-KAPHATÓ:
VÖRÖS KERESZT PATIKA
8901 Buckeye Road, N. CLEVELAND, O.

MOLNAR, GYULA
MAGYAR ÉTTERME, SZALLODAJA ES BILLIARD TERME
700 Main St. Telefon: 25/187/ WINNIPEG, Man.

MAGYAR
BILLIARD-HALL
MONTREALBAN
1602 St. Lawrence Blvd.
SZIVES PARTIFOGASOT KER
VARGA JÁNOS

Az egyetlen magyar gyógyszerár
egész keletkanadában

ahol magyarul beszélnek a óházában képzett gyógyszerés ad tanácsot ad tanácsot és osztja meg az orvosát.

I. ROTHBART
gyógyszerész és vegyész
594. Dundas St. West. TORONTO, ONT.
DÍJTALANUL ADUNK TANÁCSOT HA FELKERES VAGY IRI
POSTAI RENDELESEKET PONTOSAN KIKÜLDÖNK!

OLCSÓ ÁRU
UTAZÁS AZ ÓHAZÁBA

Ha Óházába óhajt utazni jöjjen vagy írjon az alanti lejáról irodába, leggyorsabb járattal hajónk indulnak minden héten. — visszavándorlási engedélyt, gyógyszerűk ingyen mindszoknak, akik velünk utaznak. Pénzküldés a világ minden részébe kábel útján. — Ha családját óhajtja kihozni az engedélyt a leggyorsabb időben megkérjük, írjon azonnal az alanti címre:

Stephen Vojnits
HAJÓJEGY ÉS PENZKÖLDÉSI IRODA
1473 St. Dominique St. MONTREAL, Que.

CANADIAN PACIFIC STEAMSHIP LINES

CSALÁDOK BEVÁNDORLÁSA

A jelenlegi bevándorlási rendelkezések megengedik, hogy a férj feleségét, apa gyermekét Középeurópából kihozhassa Kanadába.

A Canadian Pacific gőshajóvállalat abban a helyzetben van, hogy rövid időn belül szerezzen be BEVÁNDORLÁSI ENGEDÉLYEKET részükre. A Canadian Pacific előre kifizetett "PREPAID" JEGYEI családja részére biztos, gyors és kényelmes utazást biztosít modern hajóin.

A Canadian Pacific rövid időn belül megszerzi utlevelet és a Kanadába való visszatéréshez szükséges engedélyt mindazon utasainak, akik vagy látogatónak vagy pedig azonnal mennék az óházába, hogy családtagjaikat Kanadába hozhák.

A Canadian Pacific gőshajóvállalat salát irodát és ügynőskézt tart fenn Európa minden fontosabb városában, hogy az utasokról gondoskodjanak. Bővebb felvilágosítást fordúljon a legközelebbi CPR ügynőkhöz, avagy írjon magyarul közvetlenül az alábbi címek valamelyikére:

Dr. D. I. Lalkow
C. P. R. Bldg.
Saskatoon, Sask.

Vagy
W. C. CASEY
Steamship General Passenger Agent,
372 MAIN STREET, WINNIPEG, MAN.
CANADIAN PACIFIC STEAMSHIPS

**MACDONALD'S
Fine Cut**

Aki maga sodorja cigarettáját
— az jobb dohányt nem talál

Minden csomag dohányban
ZIG-ZAG
Cigaretta Papir ingyen

GYŰJTSE A KÉPES KÁRTYÁKAT!

15¢

ZIG-ZAG